

- plurima ad rem egregia documenta, & Decreta adducit merito ibi videnda.
- 112 Alia ad rem. Vide verb. *Habitur, Mstus. Moniales, art. 1. Novitius.*
- 113 Professio in Ordine Regulari strictiore emissa ab eo qui antea in laxiori professus fuerat, pendente iudiciali oppositione priorum superiorum, valida, aut invalida censenda erit, prout sententia pro una, aut altera parte emanaverit. Beadict. XIV. tom. 2. Constit. 25. incip. *Ex quo.*
- 114 Pro impugnanda validitate professionis Regularis attendenda est eisdem Pontificis novissima Constitutio 47. incip. *Si datam*: in qua varia statuit. Primo quod reclamatio adversus professionem factam per vim, & metum, aut ante debitam ætatem, fiat intra quinquennium tantum à die professionis coram superiore suo, & Ordinario iuxta Decretum Concilii Tridentini, & hoc sive agatur de professione Regularium, sive Monialium: Quod æque procedit in casu actionis intentate ex parte Religiosis. Secundo, quod actio serio intentata intra quinquennium, licet deserta, adhuc post elapsam dictum quinquennium, iudicanda sit ab Ordinario, & Superiore Regulari; Et Superior Regularis sit Superior localis illius Monasterii, in quo reclamans professionem emisit, & quidem actualis, quo tempore causa super nullitate professionis in iudicium deducitur, & quoad Moniales Superior sit ille, cui creditum est Monasterii Regimen, non autem Confessarius; & pro Monialibus Ordinario subjectis, solus ipse intra quinquennium de professione reclamantium iudicet. Tertio quod si Superior Regularis tale iudicium assumere nolit, aut non possit, vires suas delegare valeat alteri, vel Regulari, vel etiam Ecclesiastico seculari juris Canonici perito, qui una cum Ordinario iudicis partes exerceat, nec possit jus suum cedere Ordinario loci, ut solus procedat. Et quod disceptantibus inter se iudicibus, causa censeatur ad Sedem Apostolicam devoluta. Quarto, quod ad eandem Sedem Apostolicam, seu Sacram Congregationem Concilii privative spectet causa professionis emissa extra Conventus pro Novitiu assignatos. Quinto, quod nullus Regularis adversus suam professionem reclamare possit, nisi intra Religionis suæ claustra existat, & habitu Regulari reassumpto, si ipsum antea desuerit. Sexto, quod, sub pena nullitatis iudicium innitit debeat rigorosis probationibus, ac processibus iudicialibus, & testes examinandi sint, & super articulis à reclamante exhibitis, & iuxta interrogatoria danda ab altera parte, necnon civentur defensores Monasterii, in quo fuit professio emissa, & omnes interesse habentes.
- 121 Septimo, quod in singulis Diocesis deputetur ab Ordinario aliquis probitate, & doctrina commendatus, sive Regularis, sive Ecclesiasticus Secularis, iuxta disposita pro defensore Matrimonii, cui *Defensoris Professionum* munus imponant, et ei pro honorario, aut mercede, & pro expensis ad id necessario assignent quod Judex prudenter arbitrat' fuerit exsolvendum ex bonis à professo renuntiatis in Religionis ingressu, si quæ habuerit, aut in defectu, id supleat ipsa Religio, si sit bona temporalia possidens; Si autem non adsint bona renuntiata, nec ipsa Religio bona possideat, tunc defensoris professionis satisfiat ex pecuniis multarum illius Tribunalis, in quo causa agitata fuerit, sive alterius prout statutum de Matrimonii defensore in Constit. incip. *Dei miseratione.* Octavo, quod lata sententia à Superiore Regulari, & ab Ordinario loci, si ipsa pro validitate professionis fuerit, nec professus appellationem interposuerit, causa finita censetur; Si vero professus ad iudicium secundæ instantiæ appellaverit, vel etiam ulterius eadem causa retractanda fuerit, in omnibus hisce iudicis mandat defensorem professionis ex Officio deputatum semper adesse, & à prima sententia pro nullitate lata semper appellare debere, prout statutum de Defensore Matrimonii. Nono, quod sicuti constituit legitimas penas adversus eos, qui post unicam sententiam pro

prioris Matrimonii nullitate, sive pendente appellatione, sive ea per incuriam, aut fraudem defensoris non interposita, ausi fuissent novas nuptias contrahere, atque decrevit nemini licere ad altera vota transire, nisi duæ saltem sententiæ conformes pro nullitate prioris Matrimonii emanaverint; ita si quis professus post unicam sententiam pro nullitate suæ professionis pronuntiata, sive pendente, sive omnia culpabiliter appellatione à Religione exire, ac habitum Regularem abjicere presumpserit, statuit eum subjacere omnibus penis, atque censuris à sacris Canonibus, & à Constitutionibus Apostolicis latis, atque sancitis, decernendo numquam posse professum à Religione discedere, nisi duas saltem sententiæ conformes pro nullitate suæ professionis obtinuerit. Decimo, quod sicuti supra dictum est, Judices primæ instantiæ super validitate professionum intra quinquennium iudicialiter impugnatarum esse debeant Superior Regularis, simulque Ordinarius loci: Si vero eadem causæ in secunda, aut ulteriori instantia sint discutiendæ, devolvantur ad quos de jure ab Ordinario sententiæ appellatur, ita tamen ut hi quoque Judices procedere, & iudicare debeant una cum Superiore Regulari, non quidem illius Monasterii, in quo reclamans professus est, sed alterius Monasterii ejusdem Ordinis in eorum Civitate, aut Diocesi existentis, vel eo non existente, cum Superiore vicinioris Monasterii ejusdem pariter Ordinis, seu cum alia persona Ecclesiastica, cui iuxta præmissa Superior ille, ad quem pertinet, suas vires ad hunc effectum delegaverit. Si autem hujusmodi causæ in secunda, aut ulteriori instantia ad Sedem Apostolicam devolvantur, & à prædicta Congregatione Concilii, sive ab altera Episcoporum, & Regularium, aut denique ab Auditoribus Rotæ, ut respective assollet, discutiendæ fuerint, nullus sit locus ad iudicandum Superiore Regulari, qui neque tunc ad ferendam sententiam admittitur, cum, ut supra dictum est, agitur, etiam intra quinquennium de professione emissa in Monasterio pro Novitiu minime designato. Undecimo, quod præmissa locum habeant etiam in Curia Eminentissimi Cardinalis Vicarii pro tempore in Urbe, ejusque districtu.

Duodecimo, quod elapso quinquennio remedium restitutionis in integrum ad Sedem Apostolicam privative pertineat, sive ex parte Professi, sive ex parte Religionis. Hujusmodi instantia proponatur. Si autem quandoque à Sede Apostolica eius concessio inferioribus iudicibus delegetur, si non nisi prævio processu, & maturo examine cum assistentia defensoris professionis in utroque ad id procedere debeant, nec una eorum resolutio favorabilis pro restitutione in integrum sufficiat, nisi ea per secundam conformem, iterato causæ examine, auditque semper defensore professionis, confirmata fuerit, & reclamans remanere debeat in Religione, donec prævisi duabus conformibus resolutionibus pro restitutione in integrum sententia super nullitate professionis ab ipsis, ut supra delegatis Superiore Regulari, & Ordinario loci legitime lata fuerit. Reprobando interim praxim illorum Superiorum, qui reclamantibus adversus professionem sine intra quinquennium, sive post ejus decursum, contraditores sese non exhibeant, aut etiam aperte suffragentur. Tertio decimo, quod Episcopi justis, gravibusque penis procedant contra inferentes vim, & metum; & ad id consilium, auxilium, vel favorem dantes; & quod Judices ad exactam justitiæ lancem omnia ad id facientia expendant, ac numerum & qualitatem testium, aliasque omnes circumstantias sedulo animadvertant, eis districtè præcipiendo, ut in cunctis ad eorum officia pertinentibus, à justitiæ tramite, & à præscriptis sibi legibus ne minimum quidem discedant, ac meminerint omnium, quæcumque gesserint, severissimam sibi rationem tum apud Divinum Judicem, tum apud homines fore reddendam.

128 De professione fide emissa, scilicet sine interno consensu Profitentis, non incongruum est hic paucis disserere.

Pro

- 129 Professionem fideam irritam esse, etiamsi nec vis, nec metus gravis intercesserit, communis est sententia, idque, quia obligatio, quam inducit professio, non ex Lege oritur, sed ex privata hominis voluntate, adeoque ubi deest voluntas, deesse debet & hæc obligatio. Confer Rotam cor. *Molin. decis. 798. num. 7. & seq.*
- 130 Estque fide hæc professio irrita non in Foro tantum Poli, sed in Foro Fori, quum necessarius ad professionem consensus nequeat ab Ecclesia suppleri. Nec refragatur textus in cap. *Quod interrogatis distinct. 27.* ubi vidua fide professæ redire fuit coacta ad Monasterium, & quidem quamvis matrimonium inisset. In casu enim illo id ita factum fuit, non quia consensus fuit ab Ecclesia suppletus, sed quia vidua illa nequit ostendere ex causa justa professionem fide emisisse, immo constituit ex causa *Hypocritis* emissam ab ipsa fuisse professionem. Eademque de ratione in cap. *Si quis de Regulari*, altera vidua coacta fuit in Monasterio permanere, quia scilicet demonstrare nequit iuxta causam fide emisisse professionem. Accedit quod in casu hujus *Decretalis* rehabitata tacite fuit professa; Consule pariter Rotam cor. *Molin. decis. 798. à n. 9. ad 13.*
- 133 Quinimo nec is, qui professionem fide ex causa minus justa emittit, obligatur ex vi consensus ab Ecclesia suppletus, sed in penam admisse fraudis permanere in Religione tenetur, ut optime inter alios adnotarunt Turrecremat in *dict. cap. Si quis num. 36. de Regul. Rota cor. Molines d. decis. 798. n. 15.*
- Quomodo vero in Foro Fori fide hæc probati queat, necessarium est hic expendere. Videndum, utrum allegetur fide sine ulla causa, an cum causa. Priori casu non est audiendus qui fide professionem emisisse ait, idque quia nulla allegari potest simulatio sine causa. Posteriori vero casu, si interest scire utrum causa sit justa, an minus justa, causa non sit justa etiamsi eam allegans probare possit fictionem, in penam permanere in Religione tenetur, ut mox dictum est. Si autem causa sit justa, auditur si probare velit fictionem; Rot. cor. *Molin. d. decis. 798. à num. 26. ad plur. seq.* Exemplum causæ justæ poni potest in metu, & quidem quicumque. Si enim metus esset gravis, opus haud esset probare fictionem, sed ipse sufficeret ad professionem invalidandam. At metus quicumque præbet justam causam fictionis, Rota cor. *Mol. d. decis. 798. num. 29.* Et tamen probari debet ex actibus antecedentibus, concomitantibus, & subsequentibus professioni contrariis, ut idem supremum Tribunal Rotæ d. decis. 789. n. 30.
- Hic vero silentio non est pretereundum, quod supremum Tribunal, Rotæ coram *Molines decis. 798.* examinavit plures actus antecedentes, concomitantes, & subsequentes professioni contrarios, qui in specie illa afferbantur ad probandam fictionem, & eos sufficientes haud reputavit. At sciendum est, quod commissæ deinde à S. M. Clemente XI. revisione ejus decisionis Particulari Congregationi quinque S. Romanæ Ecclesiæ Cardinalium nimirum Carpini, Colloredi, Morescotti, Panciatii, & Bichii, fuit ipsa revocata, & irrita declarata professio, ut refert Ursaya *discept. Eccles. tom. 1. part. 1. discept. 20. n. 26.* Quocirca qui in mox dicta decisione afferuntur actus antecedentes, concomitantes, & subsequentes contrarii professioni, pro sufficientibus haberi queunt ad probationem probandam.

PROPOSITIONES DAMNATÆ.

Articuli XLV. Joannis Wicleff damnati anno 1418. in Concilio Constantiensi sessione 45. tom. 29. Conciliorum Regiorum pag. 617.

1. Substantia panis materialis, & similiter substantia vini materialis remanent in Sacramento Altaris.
2. Accidentia panis non manent sine subiecto in eodem Sacramento.

FERRAR. BIBLIOTH. TOM. VII.

3. Christus non est in eodem Sacramento identice, & realiter in propria presentia corporali.
4. Si Episcopus, vel Sacerdos existat in peccato mortali non ordinat, nec consecrat, non conficit, non baptizat.
5. Non est fundatum in Evangelio, quod Christus Missam ordinaverit.
6. Deus debet obedire Diabolo.
7. Si homo fuerit debite contritus, omnis confessio exterior est sibi superflua, & inutilis.
8. Si Papa sit præcitus, & malus, & per consequens membrum Diaboli, non habet potestatem super fideles sibi ab aliquo datam, nisi forte à Cesare.
9. Post Urbanum VI. non est aliquis recipiendus in Papam, sed vivendum est more Græcorum sub Legibus propriis.
10. Contra Scripturam Sacram est, quod viri Ecclesiastici habeant possessiones.
11. Nullus Prælat' debet aliquem excommunicare, nisi prius sciat eum excommunicatum à Deo, & quis sic excommunicat, fit ex hoc hæreticus, vel excommunicatus.
12. Prælat' excommunicans Clericum, qui appellavit ad Regem, vel ad Concilium Regni, eo ipso traditor est Regis, & Regni.
13. Illi qui dimittunt prædicare, sive audire verbum Dei propter excommunicationem hominum, sunt excommunicati, & in Dei iudicio traditores Christi habebuntur.
14. Licet alicui Diacono, vel Presbytero prædicare verbum Dei absque auctoritate Sedis Apostolicæ sive Episcopi Catholici.
15. Nullus est Dominus civilis, nullus est Prælat' nullus est Episcopus, dum est in peccato mortali.
16. Domini temporales possunt ad arbitrium suum auferre bona temporalia ab Ecclesia, possessionatis habitualiter delinquentibus, id est, ex habitu, non solum actu delinquentibus.
17. Populares possunt ad suum arbitrium Dominos delinquentes corrigere.
18. Decimæ sunt paræ elemosynæ, & possunt Parochiani propter peccata suorum Prælatorum ad libitum suum eas auferre.
19. Speciales orationes applicatæ uni personæ per Prælatos, vel Religiosos, non plus prosunt eidem, quam generales, ceteris paribus.
20. Conferens elemosynam Fratribus est excommunicatus eo facto.
21. Sialiquis ingreditur Religionem privatam qualemcumque, tam possessionatorum, quam Mendicantium, redditur ineptior, & inhabilior ad observationem mandatorum Dei.
22. Sancti instituentis Religiones privatas, sic instituendo peccaverunt.
23. Religiosi viventes in Religionibus privatis non sunt de Religione Christiana.
24. Fratres tenentur per laborem manuum victum acquirere, & non per mendicitatem.
25. Omnes sunt Simoniaci, qui se obligant orare pro aliis, eis in temporalibus subvenientibus.
26. Oratio præciti nulli valet.
27. Omnia de necessitate absoluta eveniunt.
28. Confirmatio juvenum, Clericorum Ordinario, locorum Consecratio reservantur Papæ, & Episcopis, propter cupiditatem lucri temporalis, & honoris.
29. Universitates, Studia, Collegia, Graduationes, & Magisteria quæ in eisdem sunt vana gentilitate introducta, tantum prosunt Ecclesiæ sicut Diaboli.
30. Excommunicatio Papæ, vel cuiuscumque Prælati non est timenda, quia est censura Anti-Christi.
31. Peccant fundantes claustra, & ingredienti, sunt viri diabolici.
32. Titare Clerum est contra Regulam Christi.
33. Silvester Papa, & Constantinus Imperator errarunt Ecclesiam dotando.

Zz2

Om-

34. Omnes de Ordine Mendicantium sunt hæretici, & dantes eis elemosynas excommunicati.
35. Ingressus Religionem, aut alium Ordinem eo ipso inhabiles sunt ad observanda divina præcepta, & per consequens ad perveniendum ad regnum celorum, nisi apostata verint ab eisdem.
36. Papa cum omnibus Clericis suis possessionem habentibus sunt hæretici, eo quod possessiones habent, & consentientes eis, omnes videlicet Domini seculares, & ceteri laici.
37. Ecclesia Romana est Synagoga Satanæ, nec Papa est proximus, & immediatus Vicarius Christi, & Apostolorum.
38. Decretales Epistolæ sunt apocryphæ, & seducunt à Fide Christi, & Clerici sunt stulti, qui student eis.
39. Imperator, & Domini seculares sunt seducti à Diabolo, ut Ecclesiam dotarent bonis temporalibus.
40. Electio Papæ à Cardinalibus, à Diabolo est introducta.
41. Non est de necessitate salutis Romanam Ecclesiam esse supremam inter alias Ecclesias.
42. Fatuum est credere Indulgentiis Papæ, & Episcoporum.
43. Juramenta illicita sunt quæ fiunt ad corroborandos humanos contractus, & commercia civilia.
44. Augustinus, Benedictus, Bernardus damnati sunt, nisi poenitentur de hoc quod habuerunt possessiones, & insituerunt, & intraverunt Religionem, & sic à Papa usque ad ultimum Religiosum omnes sunt hæretici.
45. Omnes Religiones indifferenter introductæ sunt à Diabolo.

Articuli xxx. Joannis Hus damnati anno 1418. in Concilio Constantiensi sess. 45. tom. 29. Concil. Regiorum pag. 620.

1. Unica est Sancta universalis Ecclesia, quæ est prædestinatorum universitas.
2. Paulus numquam fuit membrum Diaboli, licet fecerit quosdam actus adhibens Ecclesiæ malignantium consimiles.
3. Præsciti non sunt partes Ecclesiæ, cum nulla pars ejus similiter excidat ab ea, eo quod prædestinationis charitas, quæ ipsam ligat, non excidat.
4. Duæ naturæ Divinitas, & Humanitas sunt unus Christus.
5. Præscitus etsi aliquando est in gratia secundum præsentem justitiam; tamen numquam est pars Sanctæ Ecclesiæ, & prædestinatus semper manet membrum Ecclesiæ, licet aliquando excidat à gratia adventitia, sed non à gratia prædestinationis.
6. Sumendo Ecclesiam pro convocatione prædestinatorum, sive fuerint in gratia, sive non, secundum præsentem justitiam, isto modo Ecclesia est articulus Fidei.
7. Petrus non est, nec fuit caput Ecclesiæ Sanctæ Catholicae.
8. Sacerdotes quomodolibet criminoso viventes Sacerdotii pollunt potestatem, & sic ut filii infideles sentiunt infideliter de 7. Sacramentis Ecclesiæ, de clavis, Officiis, Censuris, moribus, cæremoniis, & Sacris rebus Ecclesiæ, veneratione Reliquiarum, Indulgentiis, & Ordinibus.
9. Papalis dignitas à Cæsare inolevit, & Papæ perfectio, & institutio à Cæsaris potentia emanavit.
10. Nullus sine revelatione assereret rationabiliter de se, vel alio, quod esset caput Ecclesiæ particularis, nec Romanus Pontifex est caput Romanæ Ecclesiæ particularis.
11. Non oportet credere, quod iste, quicumque est, Romanus Pontifex, sit caput ejusdemque particularis Ecclesiæ sanctæ, nisi Deus eum prædestinaverit.
12. Nemo gerit vicem Christi, vel Petri, nisi per

- quatuor eum in moribus, cum nulla alia sequela sit pertinentior, nec aliter recipiat à Deo procuratoriam potestatem, quia ad illum Officium Vicariatus requiritur, & morum conformitas, & instituentis auctoritas.
13. Papa non est verus, & manifestus successor Apostolorum Principis Petri, si vivit moribus contrariis Petro, & si querit avaritiam, tunc est Vicarius Judæ Scharioth. Et pari eadem Cardinales non sunt veri, & manifesti Successores Collegii aliorum Apostolorum, servantes mandata, & consilia D.N. Jesu Christi.
14. Doctores ponentes, quod aliqui per censuram ecclesiasticam emendandus, si corrigi noluerit, seculari Judicio est tradendus, pro certo sequuntur in hoc Pontifices, Scribas, & Phariseos, qui Christum non volentem eis obedire in omnibus dicentes: *Nobis non licet interficere quemquam*, ipsum seculari Judicio tradiderunt, & quod tales sint homicidæ graviores, quam Pilatus.
15. Obedientia ecclesiastica est obedientia secundum adinventum Sacerdotum Ecclesiæ, præter expressam auctoritatem Scripturæ.
16. Divisio immediata humanorum operum est, quod sunt vel virtuosus, vel vitiosus, quia si homo est vitiosus, & agit quicquam, tunc agit vitiose, & si est virtuosus, & agit quicquam, tunc agit virtuose, quia sicut vitium, quod crimen dicitur, seu mortale peccatum inficit universaliter actus hominis vitiosus, sic virtus vivificat omnes actus hominis virtuosus.
17. Sacerdotes Christi viventes secundum legem ejus, & habentes scripturæ notitiam, & affectum, ad edificantum populum, debent prædicare, non obstante prætensa excommunicatione. Quod si Papa, vel aliquis Prælati mandat Sacerdoti sic disposito non prædicare, non debet subditis obedire.
18. Quilibet prædicantis officium demandato accepti, qui ad Sacerdotium accedit, & illud mandatum debet exequi, prætensa excommunicatione non obstante.
19. Per censuras ecclesiasticas excommunicationis, suspensionis, & interdicti ad sui exaltationem Clerus populum laicalem sibi suppeditat, avaritiam multiplicat, malitiam protegit, & viam præparat Anti-Christo; Signum autem evidens est, quod ab Anti-Christo tales procedunt censuræ, quas vocant in suis processibus fulminationes, quibus Clerus principalissime procedit contra illos, qui denuntiant nequitiam Anti-Christi, qui Clerum pro se maxime usurpabit.
20. Si Papa est malus, & præsertim si est præscitus, tunc ut Judas Apostolus est diaboli fur, & filius perditionis, & non est Caput S. Militantis Ecclesiæ, cum nec sit membrum ejus.
21. Gratia prædestinationis est vinculum, quo corpus Ecclesiæ, & quodlibet ejus membrum jungitur Christo Capiti insolubiliter.
22. Papa, vel Prælati malus, & præscitus est æquivoque Pastor, & vere fur, & latro.
23. Papa non debet dici *sanctissimus*, etiam secundum officium, quia alias Rex deberet etiam dici *sanctissimus* secundum officium, & tortores, & præcones dicerentur sancti; immo etiam diabolus deberet dici *Sanctus*, cum sit Officiarius Dei.
24. Si Papa vivat Christo, etiamsi ascenderit per ritum, & legitimam electionem secundum constitutionem humanam vulgatam, tamen aliunde ascenderet, quam per Christum, dato etiam, quod intraret per electionem à Deo principaliter factam, nam Judas Scarioth rite, & legitime est electus à Deo Christo Jesu ad Episcopatum, & tamen ascendit aliunde ad ovile ovium.
25. Condemnatio 45. art. Joannis Wiclessi per Doctores facta est irrationabilis, & iniqua, & male facta, & facta est causa per eos allegata, videlicet ex eo, quod nullus eorum sit Catholicus, sed quilibet eorum aut est hæreticus, aut erroneus, aut scandalosus.
26. Non eo ipso, quo Electio res, vel major pars eorum consenserint viva voce secundum ritum hominum in

- personam aliquam, eo ipso illa persona est legitime electa, vel eo ipso est verus, & manifestus successor, vel Vicarius Petri Apostoli in officio ecclesiastico; unde sive electores bene, vel male elegerint, operibus electi debemus credere, nam eo ipso, quo quis copiosius operatur meritorie ad profectum Ecclesiæ, habet à Deo ad hoc copiosius facultatem.
27. Non est scintilla apparentiæ, quod oporteat esse unum caput in spiritualibus regens Ecclesiam, quod semper cum Ecclesia ipsa militante conversetur, & conservetur.
28. Christus sine talibus monstruosis capitibus per suos veraces Discipulos sparsos per orbem terrarum melius suam Ecclesiam regularet.
29. Apostoli, & fideles Sacerdotes Dominis strenue in necessariis ad salutem regulantur Ecclesiam, antequam Papa officium foret introductum; sic facerent, deficiente per summe possibile Papa, usque ad diem Judicii.
30. Nullus est Dominus Civilis, nullus est Prelatus, nullus est Episcopus, dum est in peccato mortali.

ARTICULI XLI.

Martini Lutheri.

Anno 1520. damnati à Leone X. constit. incipient. Exurge Domine.

1. Hæretica sententia est, sed usitata, Sacramenta novæ Legis justificantem gratiam illis dare, qui non ponunt obicem.
2. In puero post Baptismum negare remanens peccatum, est Paulum, & Christum simul conculcare.
3. Fomes peccati, etiamsi nullum adsit actuale peccatum moratur exeuntem à corpore animam ab ingressu Cæli.
4. Imperfecta charitas morituri fert secum necessario magnum timorem, qui se solo satis est facere penam Purgatorii, & impedit introitum regni.
5. Tres esse partes Penitentiae, Contritionem, Confessionem, & satisfactionem, non est fundatum in Sacra Scriptura, nec in antiquis Sanctis Christianis Doctoribus.
6. Contritio, quæ paratur per discussionem, collationem, & detestationem peccatorum, quæ quis cogitat: annos suos in amaritudine animæ suæ, ponderando peccatorum gravitatem, multitudinem, & feditatem, amissionem æternæ beatitudinis, ac æternæ damnationis acquisitionem, hæc contritio facit hypocritam, immo magis peccatorem.
7. Verissimum est probervium, & omnium doctrina de Contritionibus hucusque data præstantius, de cetero non facere summa Penitentia: optima penitentia, nova vita.
8. Nullo modo præsumas confiteri peccata venialia, sed nec omnia mortalia, quia impossibile est ut omnia peccata mortalia cognoscas, ut in primitiva Ecclesia solum manifesta mortalia confitebantur.
9. Dum volumus omnia pure confiteri, nihil aliud facimus quam quod misericordie Dei nihil volumus relinquere ignoscendum.
10. Peccata non sunt ulli remissa, nisi remittente Sacerdote, credat sibi remitti: immo peccatum maneret, nisi remissum crederet, non enim sufficit remissio peccati, & gratia donatio, sed oportet etiam credere esse remissum.
11. Nullo modo confidas absolvi propter tuam Contritionem, sed propter verbum Christi: *Quicumque solveris, &c.* Hic, inquam, confide, si Sacerdotis obtineris absolutionem, & crede fortiter te absolutum, & absolutum vere eris, quidquid sit de Contritione.
12. Si per impossibile confessus non esset contritus, aut Sacerdos non serio, sed joco absolveret, si tamen credat se absolutum, verissime est absolutus.

13. In Sacramento Penitentiae, ac remissione culpæ non plus facit Papa, aut Episcopus, quam infimus Sacerdos, immo ubi non est Sacerdos, æque tantum quilibet christianus, etiamsi mulier, aut puer esset.
14. Nullus debet Sacerdoti responderi esse contritum, nec Sacerdos requirere.
15. Magnus est error eorum, qui ad Sacramenta Eucharistiæ accedunt, huic inixi; quod sint confessi quod non sint sibi consciis aliquid peccati mortalis, quod præmiserint orationes suas, & præparatoria; omnes illi iudicium sibi manducant, & bibunt; sed si credant, & confidant se gratiam ibi consecuturos, hæc sola fides facit eos puros, & dignos.
16. Consultum videtur, quod Ecclesia in Communi Concilio staueret Laicos sub utraque specie communicandos: nec Bohemi sub utraque specie communicantes sunt Hæretici, sed Schismatici.
17. Thesauri Ecclesiæ, unde Papa dat Indulgentias, non sunt merita Christi &c.
18. Indulgentiæ sunt piæ fraudes fidelium, & remissiones bonorum operum, & sunt de numero eorum quæ licent, & non de numero eorum, quæ expediunt.
19. Indulgentiæ his, qui veraciter eas consequuntur, non valent ad remissionem poenæ pro peccatis actualibus debita apud Divinam Justitiam.
20. Seducuntur credentes Indulgentias esse salutares, & ad fructum spiritus utiles.
21. Indulgentiæ necessariae sunt solum publicis criminibus, & proprie conceduntur duris solummodo, & impatientibus.
22. Sex generibus hominum Indulgentiæ nec sunt necessariae, nec utiles, videlicet mortuis, seu morituris infirmis, legitime impeditis, his, qui non commiserunt crimina, his, qui crimina commiserunt, sed non publica, his, qui meliora operantur.
23. Excommunicationes sunt tantum externa poenæ, nec privant hominem communibus spiritualibus Ecclesiæ orationibus.
24. Docendi sunt christiani plus diligere excommunicationem, quam timere.
25. Romanus Pontifex Petri successor non est Christi Vicarius super omnes totius mundi Ecclesias ab ipso Christo in Beato Petro institutus.
26. Verbum Christi ad Petrum: *Quicumque solveris super terram, &c.* extenditur dumtaxat ad ligata ab ipso Petro.
27. Cerrum in manu Papæ aut Ecclesiæ prorsus non esse statueri articulos Fidei, immo nec lege mortuum, seu bonorum operum.
28. Si Papa cum magna parte Ecclesiæ sic, vel sic sentiret, nec etiam erraret, adhuc non est peccatum, aut hæresis contrario sentire, præsertim in re, non necessaria ad salutem, donec fuerit per Concilium universale, alterum reprobatum, alterum approbatum.
29. Via nobis facta est enervandi auctoritatem Conciliorum & libere contradicendi eorum gestis, & judicandi eorum decreta, & confitendi quicquid verum videtur, sive probatum fuerit, sive reprobatum à quocumque Concilio.
30. Aliqui articuli Joannis Hus condemnati in Concilio Constantiensi sunt Christianissimi, verissimi, & Evangelici, quos nec universalis Ecclesia posset damnare.
31. In omni opere bono justus peccat.
32. Opus bonum optime factum est veniale peccatum.
33. Hæreticos comburi est contra voluntatem Spiritus Sancti.
34. Prælati adversus Turcas est repugnare Deo visitanti iniquitates nostras per illos.
35. Nemo est certus se non semper peccare mortaliter propter occultissimum superbiæ vitium.
36. Liberum arbitrium post peccatum est res de solo titulo, & dum facit, quod in se est, peccat mortaliter.

37. Purgatorium non potest probari ex Sacra Scriptura, quæ sit in Canone.

38. Animæ in Purgatorio non sunt securæ de eorum salute, saltem omnes, nec probatur de eorum rationibus, aut Scripturis ipsas esse extra statum merendi, aut augenda Charitatis.

39. Animæ in Purgatorio peccant sine intermissione, quamdiu quaerunt requiem, & horrent poenas.

40. Animæ ex Purgatorio liberatæ suffragiis, minus beantur, quam si per se satisfecissent.

41. Prælati Ecclesiastici, & Principes seculares non male facerent, si omnes saccos mendicitatis delerent.

PROPOSITIONES LXXIX.

Michaelis Bajæ, & aliorum,
Quas damnavit S. Pius V. die 1. Octobris 1576. Const.
incip. Ex omnibus.

Quam damnationem confirmavit Gregor. XIII. die 29. Januarii 1579. Const. incip. Provisionis nostræ: Urbanus VIII. die 6. Martii 1641.

1. Nec Angeli, nec primi hominis adhuc integri merita recte vocantur gratia.

2. Sicut opus malum ex natura sua est mortis æternæ meritum, sic bonum opus ex natura sua est vitæ æternæ meritum.

3. Et bonis Angelis, & primo homini, si in statu illo perseverasset usque ad ultimum vitæ, felicitas esset merces, & non gratia.

4. Vita æterna homini integro, & Angelo promissa fuit intuitu bonorum operum, & bona opera ex lege naturæ ad illam consequendam per se sufficiunt.

5. In promissione facta, & Angelo, & primo homini continetur naturalis iustitiæ constitutio, qua pro bonis operibus sine alio respectu vita æterna iustis promittitur.

6. Naturali lege constitutum fuit homini, ut si in obedientia perseveraret, ad eam vitam petransiret, in qua mori non posset.

7. Primi hominis integri merita fuerunt primæ creationis mæra; sed juxta modum loquendi Scripturæ Sacræ non recte vocantur gratia, quo fit ut tantum merita, non etiam gratia, debeant nuncupari.

8. In redemptis per gratiam Christi nullum inveniri potest bonum meritum, quod non sit gratis indigno collatum.

9. Dona concessa homini integro & Angelo forsitan non improbanda ratione possunt dici Gratia, sed quia secundum usum Sacræ Scripturæ nomine Gratiæ tantum mæra intelliguntur, quæ per Jesum Christum male meritis, & indignis conferuntur, ideo, neque merita, neque merces, quæ illius redditur, Gratia dici debet.

10. Solutio penæ temporalis, quæ peccato dimisso sæpe remanet, & corporis resurrectio proprie non nisi meritis Christi adscribenda est.

11. Quod pie & iuste in hac vita mortali usque in finem conversati vitam consequimur æternam, id non proprie Gratiæ Dei, sed ordinationi naturali statim initio Creationis constitutæ iusto Dei iudicio deputandum est, neque in hac retributione bonorum ad Christum merita respicitur, sed tantum ad primam institutionem generis homini, in qua lege naturali constitutum est, ut iusto Dei iudicio obedientiæ mandatorum vita æterna reddatur.

12. Pelagii sententia est: Opus bonum, citra Gratiam adoptionis factum, non est regni Cælestis meritum.

13. Opera bona à filiis adoptionis facta non accipiunt rationem meriti ex eo, quod fiunt per Spiritum adoptionis inhabitantem corda filiorum Dei, sed tantum ex eo, quod sunt conformia legi, quodque per ea præstatur obedientia legi.

14. Opera bona iustorum non accipiunt in die iudi-

cii extremi amplio remercedem, quam iusto Dei iudicio mereantur accipere.

15. Ratio meriti non consistit in eo, quod qui bene operatur habeat Gratiam, & inhabitantem Spiritum Sanctum, sed in eo solum, quod obedit divinæ legi.

16. Non est vera legis obedientia, quæ fit sine Charitate.

17. Sentiant cum Pelagio, qui dicunt esse necessarium ad rationem meriti, ut homo per gratiam adoptionis sublimetur ad statum Deificum.

18. Opera Catechumenorum ut Fides, & Pœnitentiæ ante remissionem peccatorum facta, sunt vitæ æternæ merita, quam vitam ipsi non consequentur, nisi prius præcedentium delictorum impedimenta tollantur.

19. Opera iustitiæ, & temperantiæ, quæ Christus facit ex dignitate personæ operantis non traxerunt majorem valorem.

20. Nullum est peccatum ex natura sua veniale, sed omne peccatum meretur poenam æternam.

21. Humanæ naturæ sublimatio, & exaltatio in consortium divinæ naturæ debita integritati primæ conditionis, & proinde naturalis dicenda est, & non supernaturalis.

22. Cum Pelagio sentiunt, qui textum Apostoli ad Rom. 2. Gentes, quæ legem non habent, naturaliter ea, quæ legis sunt, faciunt, intelligunt de gentibus Fidei Gratiam non habentibus.

23. Absurda est eorum sententia, qui dicunt, hominem ab initio dono quodam supernaturali, & gratuito, supra conditionem naturæ suæ fuisse exaltatum ut Fide, Spe, & Charitate Deum supernaturaliter coleret.

24. A vanis, & otiosis hominibus secundum insipientiam Philosophorum, excogitata est sententia, quæ ad Pelagianismum rejicienda est, hominem ab initio sic constitutum, ut per dona naturæ superaddita fuerit largitate conditoris, sublimatus, & ad Dei Filium adoptatus.

25. Omnia opera infidelium sunt peccata, & Philosophorum virtutes sunt vitia.

26. Integritas primæ creationis non fuit indebita humanæ naturæ exaltatio, sed naturalis ejus conditio.

27. Liberum arbitrium sine gratiæ Dei adiutorio, non nisi ad peccandum valet.

28. Pelagianus est error, dicere, quod liberum arbitrium valet ad nullum peccatum vitandum.

29. Non soli fures il sunt & latrones qui Christum viam & ostium veritatis, & vitæ negant; sed etiam quicumque aliunde, quam per ipsum, in viam iustitiæ (hoc est ad aliquam iustitiam) conscendi posse docent.

30. Aut tentationi ulli sine gratiæ ipsius adiutorio resistere hominem posse, sic ut in eam non inducatur, ac ab ea non superetur.

31. Charitas perfecta, & sincera, quæ est de corde puro, & conscientia bona & Fide non ficta, tam in Catechumenis, quam in penitentibus potest esse sine remissione peccatorum.

32. Charitas illa, quæ est plenitudo legis, non est semper conjuncta cum remissione peccatorum.

33. Catechumenus iuste & recte, & sancte vivit, & mandata Dei observat, ad legem implet per charitatem, ante obtentam remissionem peccatorum, quæ in Baptismi lavacro demum percipitur.

34. Distinctio illa duplicis amoris, naturalis videlicet, quo Deus amatur, ut auctor naturæ, & gratiæ, quo amatur, ut beatorum, vana est, & commentitia, & ad illudendum Sacris Literis, & plurimis veterum testimoniiis, excogitata.

35. Omne, quod agit peccator, vel servus peccati, peccatum est.

36. Amor naturalis, qui ex viribus naturæ exoritur ex sola philosophia per elationem præsumptionis humanæ, cum injuria Crucis Christi defenditur à nonnullis Doctoribus.

Cum

37. Cum Pelagio sentit, qui boni aliquid naturalis hoc est, quod ex naturæ solis viribus ortum dicit, agnoscit.

38. Omnis amor creaturæ rationalis, aut vitiosa est cupiditas, qua mundus diligitur, quæ à Joanne prohibetur, aut laudabilis illa charitas, quæ per Spiritum Sanctum in corde diffusa Deus amatur.

39. Quod voluntarie fit, etiamsi necessario fiat, liberè tamen fit.

40. In omnibus suis actibus peccator servit dominantii cupiditati.

41. Is libertatis modus, qui est à necessitate, sub libertatis nomine non reperitur in Scripturis, sed solum nomen libertatis à peccato.

42. Justitia, quæ justificatur per Fidem impius, consistit formaliter in obedientia mandatorum, quæ est operum Justitia, non autem in gratia animæ infusa, quæ adoptatur homo in filium Dei, & secundum anteriorem hominem renovatur, ac Divinæ naturæ consors efficitur, ut sic per Spiritum Sanctum renovatus, deinceps bene vivere, & Dei mandatis obedire possit.

43. In hominibus penitentibus, ante Sacramentum absolutionis, & in Catechumenis ante Baptismum, est vera justificatio, separata tamen à remissione peccatorum.

44. Operibus plerisque, quæ à fidelibus fiunt, solum ut Dei mandatis pareant, cujusmodi sunt obedire parentibus, depositum reddere, ab homicidio, à furto, & à fornicatione abstinere, justificantur quidem homines, quia sunt legis obedientia, & vera legis iustitia, non tamen illi obtinent incrementa virtutum.

45. Sacrificium Missæ, non alia ratione est Sacrificium, quam generali illa, quæ omne opus, quod fit ut Sancta societate Deo homo inhæreat.

46. Ad rationem, & definitionem peccati non pertinet voluntarius, nec definitio quæstio est, sed causæ, & originis, utrum omne peccatum debeat esse voluntarium.

47. Unde peccatum originis vere habet rationem peccati sine ulla relatione, ac respectu ad voluntatem, à qua originem habuit.

48. Peccatum originis est habituali parvuli voluntate voluntarium, & habitualiter dominatur parvulo eo quod non gerit contrarium voluntatis arbitrium.

49. Et ex habituali voluntate dominante fit, ut parvulus decedens sine regenerationis Sacramento quantum usum rationis consecutus erit, actualiter Deum odio habeat, Deum blasphemet, & legi Dei repugnet.

50. Prava desideria, quibus ratio non consentit, & quæ homo invitatus patitur, sunt prohibita præcepto, Non concupisces.

51. Concupiscentia, sive lex membrorum, & prava ejus desideria, quæ inviti sentiunt homines, sunt vera legis inobedientia.

52. Omne scelus est ejus conditionis, ut suum Auctorem, & omnes posteros eo modo inficere possit, quo infecit prima transgressio.

53. Quantum est ex vi transgressionis, tantum meritum malorum à generante contrahunt, qui cum minoribus nascuntur vitiis, quam qui majoribus.

54. Definitiva hæc sententia, Deum homini nihil impossibile præcepisse, falso tribuitur Augustino, cum Pelagii sit.

55. Deus non potuisset ab initio talem creare hominem, qualis nunc nascitur.

56. In peccato duo sunt, actus, & reatus; transiente autem actu, nihil manet, nisi reatus, sive obligatio ad poenam.

57. Unde in Sacramento Baptismi, aut Sacerdotis absolutione, proprie reatus peccati dumtaxat tollitur, & ministerium Sacerdotum solum liberat à reatu.

58. Peccator Penitentis non vivificatur ministerio Sacerdotis absolventis, sed à solo Deo, qui Pœnitentiam suggerens, & inspirans vivificat eum, & resuscitat, ministerio autem Sacerdotis solum reatus tollitur.

59. Quando per elemosynas, aliaque penitentia opera Deo satisfacimus pro peccatis temporalibus, non dignum pretium Deo pro peccatis nostris offerimus, sicut quidam errantes autumant (nam alioquin essemus saltem aliqua ex parte redemptores) sed aliquid facimus, cujus intuitu Christi satisfactio nobis applicatur, & communicatur.

60. Per Passiones Sanctorum in Indulgentiis communicatas non proprie redimuntur nostra delicta, sed per communionem Charitatis nobis eorum passiones impertuntur, ut digni simus, qui pretio Sanguinis Christi à peccatis pro peccatis debitis liberemur.

61. Celebris illa Doctorum distinctio, divinæ legi mandata bifariam impleri, altero modo quantum ad præceptorum operum substantiam tantum, altero quantum ad certum quemdam modum, videlicet secundum quem valeant operantem perducere ad regnum (hoc est ad modum meritorum) commentitia est, & explosenda.

62. Illa quoque distinctio qua opus dicitur bifariam bonum, vel quia ex objecto, & omnibus circumstantiis rectum est, et bonum (quod moraliter bonum appellare consueverunt); vel quia est meritum Regni æterni, eo quod sit à vivo Christi membro per Spiritum Charitatis, rejicienda est.

63. Sed & illa distinctio duplicis iustitiæ, alterius, quæ fit per Spiritum Charitatis inhabitantem, alterius, quæ fit ex inspiratione quidem Spiritus Sancti cor ad penitentiam excitantis, sed nondum cor inhabitantis, & in eo Charitatem diffundentis, qua divinæ legis justificatio impletur, similiter rejicitur.

64. Item & illa distinctio duplicis vivificationis, alterius, qua vivificatur peccator, dum ei penitentia, & vitæ novæ propositum, & inchoatio per Dei gratiam inspiratur, alterius, qua vivificatur, qui vere justificatur, & palme vivus in vita Christo efficitur, pariter commentitia est, & Scripturis minime congruens.

65. Non nisi Pelagiano errore admitti potest usus aliquis liberi arbitrii bonus, sive non malus, & gratiæ Christi injuriam facit, qui ita sentit, & docet.

66. Sola violentia repugnat libertati hominis naturali.

67. Homo peccat etiam damnabiliter in eo, quod necessario facit.

68. Infidelitas pure negativa in his, in quibus Christus non est prædicatus, peccatum est.

69. Justificatio impij fit formaliter per obedientiam legis, non autem per occultam communicationem, & inspirationem Gratiæ, quæ per eam justificatos facit implere legem.

70. Homo existens in peccato mortali, sive in reatu æternæ damnationis, potest habere veram Charitatem, & Charitas etiam perfecta potest consistere cum reatu æternæ damnationis.

71. Per contritionem, etiam cum Charitate perfectam, & cum voto suscipiendi Sacramentum conjugiam, non remittitur crimen extra casum necessitatis, aut martyrii sine actuali susceptione Sacramenti.

72. Omnes omnino Justorum afflictiones sunt ultiones peccatorum ipsorum: Unde & Job, & Martyres, quæ passi sunt, propter peccata sua passi sunt.

73. Nemo præter Christum est absque peccato originali; hinc B. Virgo mortua est propter peccatum ex Adam contractum, omnesque ejus afflictiones in hac vita, sicut & aliorum justorum, fuerunt ultiones peccati actualis, vel originalis.

74. Concupiscentia in renatis relapsis in peccatum mortale, in quibus jam dominatur, peccatum est, sicut & alii habitus pravi.

75. Motus pravi concupiscentiæ sunt pro statu hominis vitati prohibiti præcepto: Non concupisces; Unde homo eos sentiens, & non consentiens, transgreditur præceptum: Non concupisces, quamvis transgressio in peccatum non deputetur.

76. Quamdiu aliquid concupiscentiæ carnalis in di-

li-

ligente est, non facit præceptum, Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo.

1077. Satisfactio laboriosa Justificatorum non valet expiare de condigno peccata temporalem restantem post culpam conditionatam.

1078. Immortalitas primi hominis non erat Gratiæ beneficium, sed naturalis conditio.

1079. Falsa est Doctorum sententiâ primum hominum potuisse à Deo creari, & institui sine iustitia naturali.

5. V. Damnatio propositionis permittentis Confessionem, & absolutionem per Epistolam, aut per Internuntium facta à Clemente VIII. die 20. Jul. 1602. constituit. 87. incip. Sanctissimus, & reperitur in Bullario Cherubini t. 3. fol. 132. ut infra.

Sanctissimus D. N. D. Clemens Papa VIII. auditis votis Patrum Theologorum, & re cum Illustriss. & Reverendiss. Dominis Cardinal. contra hæreticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus mature, ac diligenter consideratis.

§. 1. Hanc propositionem, scilicet licere per literas, seu Internuntium Confessario absenti peccata sacramentaliter confiteri, ab eodem absente absolutionem obtinere, ad minus ut falsam temerariam, & scandalosam damnavit, & prohibuit.

§. 2. Præcepitque, ne deinceps ista propositio publicis, privatisque lectionibus, & congressibus doceatur, neve unquam tanquam in aliquo casu probabilis defendatur, imprimatur, aut ad praxim quovis modo deducatur, & quod si quis illum defenderit, imprimi fecerit, aut de ea cum disputative tractaverit (nisi forsam impugnando) vel ad praxim direxerit, seu indirexerit deduxerit, præter excommunicationem lata sententiâ, quam ipse facto incurrat, & à qua non possit (preterquam in articulo mortis) ab alio quacumque etiam dignitate fulgente, etiam S. D. E. Majori Penitentiaro, nisi à pro tempore existente Romano Pontifice absolvi, gratias etiam panis infligendis subiacet.

In Generali Congregatione Sanctæ Romanæ & universalis Inquisitionis habita in Palatio Apostolico in Monte Quirinali, die 20. Mensis Julii 1602.

6. VI. Propositiones V. Jansenii, & designatio quorundam locorum, & quibus desumpta sunt.

I. Propositio. Aliqua Dei præcepta hominibus iustis volentibus, & conantibus secundum præsentem, quas habent, vires, sunt impossibilia; deest quoque illis Gratiâ, qua possibilia fiunt.

Jansenius in suo Augustino tom. 3. l. 2. cap. 13. sic habet: Ex hac indubitata doctrina quedam non parvi momenti ad hanc rem spectantia inferuntur, & clarescunt. 1. Quidem esse quedam homini præcepta secundum statum, & vires, in quibus constitutus est, impossibilia. 2. Non adesse semper Gratiâ, qua possimus, hoc est, qua illa eadem præcepta implere sufficiamus. 3. Hanc impotentiam reparari non solum in excæcatis, obduratis, & infidelibus, sed etiam fidelibus, & iustis, qui fidem Christi, & charitatem iustitiæ susceperunt. 4. Hanc impossibilitatem fidelibus accidere, non tantum quando nolunt præcepta facere, sed etiam quando volunt. Hæc igitur omnia plenissime, plenissimeque demonstrant, nihil esse in S. Augustini doctrina certius, ac fundatius, quam esse præcepta quedam, qua hominibus non tantum infidelibus excæcatis, & obduratis, sed fidelibus quoque, & iustis volentibus, & conantibus, secundum præsentem, quas habent, vires, sunt impossibilia, deest quoque Gratiâ, qua fiunt possibilia. Hanc eandem propositionem inculcat toto illo libro, exceptis duobus ultimis capitulis.

II. Propositio. Interiori gratiæ in statu naturæ lapsæ nunquam resistitur.

Jansenius tom. 3. l. 6. c. 24. ait: Gratiâ Dei Augustinus ita vitriciter statuit, ut non raro dicat, hominem operanti Deo per gratiâ non posse resistere. Cap. 25. Quod est perinde ac si aperissime diceret, nunquam illi caret effectu suo. C. 29. Docent ipsimet recentiores,

cum omnibus istis Gratiâ optime consistere posse, ut voluntas iis excitata, & suavia, atque prolepta nolit, quod certissimum est illi Gratiâ medicinali repugnare, quam Augustinus lapsi hominibus dari tradit. Tom. 3. l. 3. cap. 1. pro titulo habet: Nullum dari post lapsum Adami adiutorium sufficiens, quin simul sit effectus. Et totus secundus liber fuit pro ea propositione firmanda.

III. Propositio. Ad merendum & demerendum in statu naturæ lapsæ non requiritur in homine libertas à necessitate, sed sufficit libertas à coactione.

Jansenius tom. 3. l. 6. ait: Quod sola necessitas coactionis adimat libertatem... demonstrari potest lib. 8. cap. 19. ait: Nulla necessitas actibus voluntatis liberis formidanda est, sed sola vis, coactio, & necessitas violentiæ. Tot. l. 6. 7. & 8. non continet nisi unam illam propositionem, prout etiam tituli ostendunt manifeste.

IV. Propositio. Semipelagiani admittent prævenientis Gratiæ inferioris necessitatem ad singulos actus, etiam ad initium Fidei; & in hoc erant Hæretici, quod vellent eam Gratiâ talem esse, cui posset humana voluntas resistere, vel obtemperare.

Jansenius tom. 1. l. 8. c. 6. ait: Certum esse, & indubitatum esse debere sentio, quod Massilienses præter prædicationem, atque naturam, veram etiam, atque internam, & actualem Gratiâ ad ipsam etiam Fidem, quam humana voluntas, ac libertas adscribitur viribus necessariam esse fatentur. Idem docet cap. 7. 8. & seqq. Eod. cap. 6. ait: In hoc ergo proprie Massiliensium error situs est, quod aliquid primæ libertatis reliquum putant, quod sicut Adam, si voluisset, poterat perseveranter operari bonum, ita lapsus homo saltem credere posset, si vellet neuter tamen absque interiõis gratiæ adiutorio, cujus usus, vel abusus voluit esset in uniuscujusque arbitrio, & potestate. Cap. 15. dicit: errorem Massiliensium fuisse, quod initium Fidei, orationem, gemitum, & desideria; & hujusmodi ex novis, hoc est, ex libero arbitrio prodire tenerent, & tamen Gratiâ etiam actualem in eorum opinione fuisse ad istos actus necessariam, cujus influxus in eorum libero relinquere arbitrio; Et hic est scopus omnium librorum de hæresi Pelagiana.

V. Propositio. Semipelagianum est dicere Christum pro omnibus omnino hominibus mortuum esse, aut sanguinem fuisse.

Jansenius T. 3. l. 3. cap. 21. Respondetur & ad hoc argumentum, quod Christus sit Redemptor omnium, pro omnibus crucifixus, & mortuus; Sicut alia præcedentia jam olim ad nauseam usque à Pelagianis, præsertimque Massiliensibus inculcatum fuit, ut mirum sit Recentiores tanto studio trita Hæreticorum arma colligere, & absoluta recedere. Ibidem ait: iuxta doctrinam antiquorum respiciendum tanquam errorem à Fide Catholica abhorrentem, quod Christus pro omnibus omnino passus, aut mortuus, aut pro omnibus tam generaliter sanguinem fudit. Vanum est, & stultum pro eo irritando, vel avertendo rogare Deum, quod immutabili decreto sancitum, & prædeterminatum esse jam nostri: vanum etiam pro talibus salvandis pati, mori, vanum pro talibus à perditione decreta liberandis offerre Patri vota, preces, mortem, & sanguinem suum... Que sane cum in August. doctrina perspicua, certaque sit, nullo modo principis ejus consentaneum est, ut Christus Dominus pro infidelium in infidelitate morientium, vel pro iustorum non perseverantium æterna salute mortuum esse, sanguinem fudit, semetipsum in redemptionem dedidit, Patrem orasse sentiantur, ex quo factum est, ut iuxta summum Doctorem non magis Patrem pro æterna salute ipsorum, quam pro diaboli deprecatu fuerit. Postrema capita hujus libri 3. non sunt nisi hæc: propositio capitula.

Unde dantur hic Bullæ Pontificum, & modus, quo singula hæc propositiones damnatae sunt.

SS. D. N. Clementis XI. Confirmatio, & innovatio constitutionum Innocentii X. & Alexandri VII. adversus Jansenianam hæresim editarum cum non

nullis declarationibus pro debita illorum observantia adjectis.

1. Vineam Domine Sabaoth, quæ est Catholica Ecclesia, pro commisso Nobis divinitus Apostolicæ servituti munere custodire, atque excolere omnino studio, atque industria jugiter satagentes, ea, quæ à Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris ad succrescentes in illa perniciosarum novitatum vepres radicatus evellendos, prudenti, salubrique consilio constituta esse noscuntur, ut quibuscumque inimici hominis molitionibus dejectis, firmis semper, atque exactius observentur, Apostolice muniminis nostri præsidii libenter roboramus; atque alias desuper sollicitudinibus, & providentiæ nostræ partes interponimus sicut omnibus mature considerationis trutinâ perpensis ad fidelem, ac tutam orthodoxæ veritatis custodiam, necnon animarum pretiosam Unigeniti Dei Filii Domini nostri Jesu-Christi sanguine redemptarum salutem expedire in Domino arbitramur.

2. Sane postquam fel. rec. Innocentius Papa V. Prædecessor noster per quamdam suam desuper editam constitutionem quique famosas propositiones ex libro Cornelii Jansenii Episcopi Iprensis, cui titulus Augustinus, excerptas Apostolice censura Judicii rite confixerat, rec. mem. Alexander Papa VII. etiam Prædecessor noster ad ejusmodi jam damnatos errores & Christifidelium mentibus prostris abolendos, publicæque tranquillitatis perturbatorum subtili teclas calliditate machinationis penitus evertendas, prædictam Innocentii Prædecessoris constitutionem, toto illius inserto tenore, confirmavit, novarumque declarationum accessione confirmavit, sua in id pariter edita constitutione tenoris, qui sequitur, videlicet:

ALEXANDER EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei.

Universis Christifidelibus salutem, & Apostolicam benedictionem.

Ad Sanctam B. Petri Sedem, & universalem Ecclesiæ regimem, inscrutabili Divinæ Providentiæ dispositione, nullis nostris suffragantibus meritis evedit; nihil Nobis antiquius ex muneris nostri debito esse iudicimus, quam ut Sanctæ Fidei nostræ, ac sacrorum dogmatum integritati, tradita Nobis à Deo potestate, popportune consulere.

Ac licet ea, quæ Apostolicis constitutionibus abunde fuerunt definita, novæ decisionis, sive declarationis occasione nequaquam indigeant, quia tamen aliqui publicæ tranquillitatis perturbatores illa in dubium revocare, vel subdolis interpretationibus labefactare non venturum, ne morbus iste latus divagetur, promptum Apostolicæ auctoritatis remedium censuimus non esse differendum.

Emanavit siquidem à fel. rec. Innocentio Papa X. Prædecessore nostro Constitutio, & definitio tenoris, quæ sequitur, videlicet:

INNOCENTIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei.

Universis Christifidelibus salutem, & Apostolicam benedictionem.

Cum occasione impressionis libri, cui titulus Augustinus, Cornelii Jansenii Episcopi Iprensis, inter alias ejus opiniones orta fuerit, præsertim in Galliis, controversia super quinque ex illis, complures Gallicorum Episcopi apud Nos instituerunt, ut easdem propositiones Nobis oblatas expendere, ac de unaquaque earum certam, & perspicuam ferremus sententiam.

FERRAR. BIBLIOTH. TOM. VII.

nam. Tenor vero præfatarum propositionum est, prout sequitur: Prima: Aliqua Dei præcepta hominibus iustis volentibus, & conantibus, secundum præsentem, quas habent, vires, sunt impossibilia; deest quoque illis Gratiâ, qua possibilia fiunt. Secunda: Interiõri Gratiæ in statu naturæ lapsæ nunquam resistitur. Tertia: Ad merendum & demerendum in statu naturæ lapsæ non requiritur in homine libertas à necessitate, sed sufficit libertas à coactione. Quarta: Semipelagiani admittent prævenientis Gratiæ inferioris necessitatem ad singulos actus, etiam ad initium Fidei, & in hoc erant Hæretici, quod vellent eam Gratiâ talem esse, cui posset humana voluntas resistere, vel obtemperare. Quinta: Semipelagianum est dicere Christum pro omnibus omnino hominibus mortuum esse, aut sanguinem fuisse.

Nos, quibus inter multiplices curas, quæ animum nostrum assiduo pulsant, illa in primis cordi est, ut Ecclesiæ Dei Nobis ex alto commissa, purgatis pravæ opinionum erroribus, tuto militare, & tamquam navis in tranquillo mari, sedatis omnium tempestatum fluctibus, ac procellis, secure navigare, & ad optatum salutis portum pervenire possit, pro rei gravitate coram aliquibus S.R.E. Cardinalibus ad id specialiter sæpius congregatis, ac pluribus in Sacra Theologia Magistris, easdem quinque propositiones, ut supra, Nobis oblatas fecimus sigillatim diligenter examinarî, eorumque suffragia, tum voce, tum scripto relata, mature consideravimus, eosdemque Magistros variis coram Nobis actis Congregationibus prolixè super earum qualibet disserentes audivimus.

Cum autem ab initio hujusmodi discussionis ad divinum implorandum auxilium, multorum Christianifidelium preces, tum privatim, tum publice indixissemus; postmodum iteratis eisdem ferventibus, ac per Nos sollicitè implorata Sancti Spiritus us assistentia, tandem Divino Numine favente ad infrascriptam devenimus declarationem, & definitionem.

Primum prædictarum propositionum: Aliqua Dei præcepta hominibus iustis volentibus, & conantibus secundum præsentem, quas habent, vires, sunt impossibilia; deest quoque illis Gratiâ, qua possibilia fiunt; Temerariam, impiam, blasphemam, anathemate damnatam, & hæreticam declaramus, & uti talem damnamus.

Secundam: Interiõri Gratiæ in statu naturæ lapsæ nunquam resistitur: hæreticam declaramus, uti talem damnamus.

Tertiam: Ad merendum, & demerendum in statu naturæ lapsæ non requiritur in homine libertas à necessitate, sed sufficit libertas à coactione: hæreticam declaramus, & uti talem damnamus.

Quartam: Semipelagiani admittent prævenientis Gratiæ inferioris necessitatem ad singulos actus, etiam ad initium Fidei, & in hoc erant Hæretici, quod vellent, eam Gratiâ talem esse, cui posset humana voluntas resistere, vel obtemperare; falsam, & hæreticam declaramus, & uti talem damnamus.

Quintam: Semipelagianum est dicere, Christum pro omnibus omnino hominibus mortuum esse, aut sanguinem fuisse: Falsam, temerariam, scandalosam, & intellectam eo sensu, ut Christus pro salute damnatæ prædestinatorum mortuus sit, impiam, blasphemam, contumeliosam, divinæ pietati derogantem, & hæreticam declaramus, & uti talem damnamus.

Mandamus igitur omnibus Christifidelibus utriusque sexus, ne de dictis propositionibus sentire, docere, prædicare aliter præsumant, quam in hac præsentis nostræ declaratione, & definitione continetur, sub censuris, & penis contra Hæreticos, & eorum fautores in Jure expressis.

Præcipimus pariter omnibus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, aliisque locorum Ordinariis, necnon Hæreticæ pravitatis Inquisitoribus, ut contra traditores, & rebelles quoscumque per censuras, &

Aaa

pe-

»penas predictas ceteraque Juris, & facti remedia oportuna, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis omnino coerceant, & compeſcant.

»Non intendentes tamen per hanc declarationem, & definitionem super predictis quinque propositionibus factam, approbare nullatenus alias opiniones; quæ continentur in predicto libro Cornelii Jansenii.

»Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ 1653. 31. Maii.

»Cum autem, sicut accepimus, nonnulli iniquitatis filii predictas quinque propositiones, vel in libro predicto ejusdem Cornelii Jansenii non reperiri, sed fidele, & pro arbitrio compositas esse, vel in sensu ab eodem intento non damnatas fuisse asserere magno cum Christianifidelibus scandalo non reformident.

»Nos, qui omnia, quæ in hac re gesta sunt, sufficienter, & attente perspeximus, utpote qui ejusdem Innocentii Prædecessoris jussu, dum adhuc in Minoribus constituti Cardinalis munere fungeremur, omnibus illis congressibus interfuimus, in quibus Apostolica auctoritate eadem causa discussa est, ea profecto diligentia, qua major designari non potest, quamcumque dubitationem super præmissis imposturam auferre volentes, ut omnes Christianifideles in ejus Fidei unitate sese continent, ex debito nostri Pastoralis officii, ac matura deliberatione, præinsertam Innocentii Prædecessoris nostri constitutionem, declarationem, & definitionem, harum serie confirmamus, approbamus, & innovamus, & quinque illas propositiones ex libro præmemorati Cornelii Jansenii Episcopi præpensis, cui titulus est Augustinus, excerptas, ac in sensu ab eodem Cornelio Jansenio intento damnatas fuisse declaramus, & definimus, ac uti tales, iniuste scilicet eadem singulis nota, quæ in predicta declaratione, & definitione unicuique illarum singillatim inveniunt, iterum damnamus, ac eundem librum sæpe dicti Cornelii Jansenii, cui titulus Augustinus, omninesque alios, tam manuscriptos, quam typis editos, & nisi quos forsitan imposturam edi contigerit, in quibus predicta ejusdem Cornelii Jansenii doctrina, ut supra damnata defenditur, vel astruitur, aut defenditur, vel astruitur, damnamus itidem, atque prohibemus; mandamus omnibus Christianifidelibus, ne predictam doctrinam teneant, prædicent, doceant, verbo, vel scripto exponant, vel interpretentur, publice, vel private, palam, vel occulte imprimant, sub penis, & censuris contra Hæreticos in Jure expressis ipso facto absque alia declaratione incurrendis.

»Præcipimus igitur omnibus Venerabilibus Fratribus nostris, Patriarchis, Primatibus, Metropolitanis, Archiepiscopis, Episcopis, ceterisque locorum Ordinariis, ac hæreticæ pravitate Inquisitoribus, Judicibus Ecclesiasticis, ad quos pertinet, ut præinsertam ejusdem Innocentii Prædecessoris constitutionem, declarationem, & definitionem juxta præsentem nostram determinationem ab omnibus observari faciant, ac inobedientes, & rebelles predictis penis, aliisque Juris, & Facti remediis, invocato etiam, si opus fuerit, brachii secularis auxilio, omnino coerceant.

»Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ 1656. 16. Octobris.

»Subinde vero, quo omnis Apostolicarum definitionum eludendarum aditus intercluderetur, memoratus Alexander Prædecessor priscum Ecclesiæ morem secutus certam edidit formulam ab omnibus Ecclesiasticis Ordinibus, tam Secularibus, quam Regularibus personis subscribendam per aliam suam hac in re promulgatam Constitutionem tenoris sequentis, videlicet:

»Ego N. constitutioni Apostolicæ Innocentii X. de die 31. Maii 1653. & constituti. Alex. VII. datæ die 16. Oct. 1656. Summorum Pontificum me subſcripto, & quinque propositiones à Cornelii Jansenii libro, cui nomen Augustinus, excerptas, & in sensu ab eodem Auctore intento, prout illas per dictas constitutiones Sedes Apostolica damnavit, sincero animo repudio, ac damno, & ita juro; Sic me Deus adjuret, & hæc Sancta Evangelia.

»Decernentes insuper, præsentis literas semper, & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, sub quoque plenos, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sique per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos ubique judicari, & definiri debere, sublatis eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate; ac irritum, & inane; si secus super his à quocumque quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

»Quocirca Venerabilibus Fratribus Archi-Episcopis, Episcopis, aliisque locorum Ordinariis committimus, & mandamus, ut singuli in suis diocesis, ac locis suæ Jurisdictioni subiectis, præsentis literas, & in eis contenta quæcumque exequantur, & executioni mandari, & observari ab omnibus curent, & inobedientes quoscunque per sententias, & penas aliasque Juris, & Facti remedia, appellatione postposita, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, brachii secularis auxilio, omnino compellant.

»Voluntus autem, ut præsentium transumptis etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alienius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides prorsus adhibeatur, quæ ipsi originalibus literis adhiberetur, si totent exhibere, vel ostensæ.

»Nulli ergo omnino hominum liceat hanc nostram constitutionem, & ordinationem infringere, vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem hoc attentate præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beati Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

»Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem anno 1664. 15. Februarii.

»Sic equidem causa finita est, non tamen sic, ut par erat, finitus est error Apostolico toties mucrone percussus; neque enim difuere, nec adhuc desunt homines veritati non acquiescentes, & nunquam Ecclesiæ contradicendi finem facientes, qui variis distinctionibus, seu potius effugiis ad circumventionem erroris excogitatis, Ecclesiam ipsam turbare, eamque interminatis questionibus, quantum in ipsis est, involvere, & implicare conantur, quoadque deterius est, ipsam Apostolicæ Sedis decreta redarguendis eorum pravis sensibus condita, ac præsertim quædam pie mem. Clementis Papæ IX. die 19. Januarii 1669. ad quatuor Galliarum Episcopos, necnon binas similis mem. Innocentii Papæ XII. etiam Prædecessorum nostrorum die 6. Febr. 1694. & die 24. Novembris 1696. ad Episcopos Belgii in forma Brevis respectivè datas literas in erroris sui patrocinium advocare, temerario plane ausu non erubescunt, perinde ac si memoratus Clemens Prædecessor, qui eisdem suis literis se Innocentii X. & Alexandri VII. Prædecessorum constitutionibus super predictis firmissime inhaerere, ac à dictis quatuor Episcopis veram, & totalem obedientiam, adeoque Formulæ à præfato Alexandro Prædecessore, sicut præmittitur, editæ sincere per eos subscribi voluisse demonstravit, aliquam in tam gravi negotio exceptionem, seu restrictionem, quam nullam prorsus se unquam admitturum fuisse protestatus fuit, se ipsa admisisset; dictus vero Innocentius XII. Prædecessor, dum sapienter, ac provide predictas quinque propositiones ex memorato libro Jansenii excerptas in sensu obvio, quem ipsemet propositionum verba exhibent, ac præseferunt, damnatas esse pronuntiavit, non eo ipsomet obvio sensu, quem in Jansenii libro habent, quive ab eodem Jansenio intentus, ac præfatis Innocentio X. & Alexandro VII. Prædecessoribus damnatus fuit, sed de alio quopiam diverso sensu cogitasset; dictasque Innocentii X. & Alexandri VII. Prædecessorum constitutiones temperare, refringere, aut alio quovis modo immutare voluisset, lisdem ipsis literis, quibus eas in suo robore fuisse & esse, sequè illis firmiter inhaerere verbi appertissimis assererat.

»Præterea iidem iniqui homines, speris undequaque scriptioibus, ac libellis exquisita ad fallendum arte compositis, non sine gravi Apostolicæ Sedis injuria, maximoque totius Ecclesiæ scandalo docere non sunt veriti, ad obedientiam præfatis Apostol. constitutionibus debitam non requiri, ut quis prædicti Janseniani libri sensum in antedictis quinque propositionibus sicut præmittitur, damnatum, interius ut hæreticum damnet, sed satis esse, si ea de re obsequiosum (ut ipsi vocant) silentium teneatur. Quæ qui

»dem assertio, quam absurda sit, & animabus Fidelium perniciosa, satis apparet, dum fallacis hujus doctrinæ pallio non deponitur error, sed absconditur, vulnus regitur, non curatur, Ecclesiæ illudatur, non paratur: Et lata demum filiis inobedienciæ via sternitur ad fovendum silentio hæresim, dum ipsam Jansenii doctrinam, quam ab Apostolica Sede damnatam Ecclesia universalis exhorruit, adhuc interius abjicere, & corde improbare detrectent.

»6. Quin etiam eo impudentiæ nonnullos devenisse compertum est, ut veluti naturalis honestatis, nedum Christianæ sinceritatis obliiti asserere non dubitarent, præfata formulæ à memorato Alexandro Prædecessore præscriptæ subscribi licite posse etiam ab iis, qui interius non judicant predicto Jansenii libro doctrinam hæreticam contineri: Quasi vero contra quam scriptum est: Qui loquitur veritatem in corde suo. Et: Qui jurat proximo suo, & non decipit; hujusmodi erroris sectatoribus liceat Ecclesiam ipsam jurejurando decipere, simulque Apostolicæ Sedis providentiam fallere, dum ejusdem Formulæ conceptis verbis loquuntur, quod Ecclesia loquitur, quod tamen sentit ipsa, non sentiunt; sequè patere constitutionibus Apostolicis profiterentur, quibus animo contradicunt.

»7. Hinc est, quod Nos ad opportunum, & efficaciam exitiali morbo, qui ut cancer serpit, & quotidie in deterius vergit, remedium adhibendum, non minus demandate Nobis omnium Ecclesiarum sollicitudinis debito quamplurimum Venerabilium Fratrum nostrorum diversarum partium, & præsertim Regni Galliarum, Episcoporum zelo, ac precibus excitati, ne hujusmodi pravi homines Catholicæ Ecclesiæ pacem subvertere impune pergant, & simplicium, ac pusillorum mentibus imponere, docentes, quæ non oportet; neve ullus apud eos quoque, qui bona, ut sajunt, fide, ac falsis rumoribus decipi se fortasse patiuntur, de mente, ac sententia Apostolicæ Sedis amplius ambigendi supersit locus, Divino prius tam privatis nostris, quam publice indictis precibus, implorato presidio, ac re maturè discussa, de nonnullorum Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio, auditisque complurium in S. Theologia Magistrorum suffragiis, Primo quidem præsertim Innocentii X. & Alexandri VII. Prædecessorum constitutiones, omniaque, & singula in iis contenta auctoritate Apostolica tenore præsentium confirmamus, approbamus, & innovamus.

»8. Ac insuper, ut quævis in posterum erroris occasio penitus præcidatur, atque omnes Catholicæ Ecclesiæ filii Ecclesiam ipsam audire, non tacendo solum (nam & impii in tenebris conticescunt) sed interius obsequendo, quæ vera est Orthodoxi hominis obedientia, condiscant, hac nostra perpetuo valitura constitutione, Obedientiæ, quæ præinsertis Apostolicis constitutionibus debetur, obsequioso illo silentio minime satisfieri, sed damnatum in quinque præfatis propositionibus Janseniani libri sensum, quem illarum verba præseferunt, ut præfertur, ab omnibus Christianifidelibus, ut Hæreticum, non ore solum, sed corde rejici, ac damnari debere, nec alia mente, animo, credulitate supradictæ Formulæ subscribi licite posse, ita ut, qui secus, aut contra quoad hæc omnia, & singula senserint, prædicaverint, verbo, vel scripto docuerint, aut assererint, tamquam præfatarum Apostolicarum constitutionum transgressores omnibus, & singulis illarum censuris, & penis omnino subiaceant, eadem auctoritate Apostolica decernimus, declaramus, statuimus, & ordinamus.

»9. Decernentes præter, easdem præsentis, & præinsertas literas semper & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sique per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos, ubique judicari, & definiri debere, sublatis eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate.

ALEXANDER EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei.

Ad perpetuam rei memoriam.

»Regiminis Apostolici Divina Providentia Nobis, quamvis immeritis, commissi ratio postulat, ut ad ea potissimum, quæ Catholicæ Religionis integritati, & propagationi, animarumque salutis, & fidelium tranquillitati consulere apta, & idonea esse judicantur, animus, & curam omnem, quantum licet, in Domino applicemus. Quamobrem Cornelii Jansenii Hæresim in Gallia præsertim serpentem, ab Innocentio X. felic. rec. Prædecessore nostro fere oppressam, ad instar colubri tortuosi, cujus caput atritum est in varios gyros, & cavillationem deflexum euntem, singulari constitutione ad hanc finem edita, altero assumptionis nostræ anno, extinguere conati fuimus.

»Sed ut multiplices hostis hominum generis artes adhibet, nondum plene consequi potuimus, ut omnes errantes in viam salutis redirent, qui tamen unicus erat votorum, & curarum nostrarum scopus, quibus operam, & industriam suam egregio sane studio Venerabiles Fratres nostri Archi-Episcopi, & Episcopi Regni Galliarum, earumdem constitutionum Apostolicarum executioni præcipue intenti contulerunt, & Carrissimus in Christo Filius noster Rex Christianissimus singulari pietate auxiliari dextera strenuo, ac constantissimo animo portexit.

»Cum autem præfatus Rex Christianissimus eodem Religionis zelo ductus per suum in Urbe Oratorem Nobis significari exponique curaverit, nullum aliud opportunius remedium pestiferæ hujus contagionis reliquis extirpandis adhiberi posse, quam si omnes certam formulam subscriberent nostra auctoritate firmatam, in qua quinque propositiones ex Cornelii libro, cui titulus Augustinus, excerptas sincere expedit, ac proinde illam à Nobis quotiens expediti ad quolibet effugia præcedenda, omnesque removens obtentus flagitaverit.

»Nos tam piis dicti Regis Christianissimi votis benignè annuendum esse ducentes, formulam infrascriptam ab omnibus Ecclesiasticis, etiam Venerabilibus Fratribus nostris Archi-Episcopis, & Episcopis, necnon aliis quibuscumque Ecclesiastici Ordinis, tam Regularibus, quam Secularibus, etiam Monialibus, Doctoribus, & Licenciatis, aliisque Collegiorum Rectoribus, atque Magistris subscripti districtè mandamus, idque intra tres menses à die publicationis, seu notificationis presentium; aliis contra eos, qui intra terminum prædictum non praverint, irremissibiliter procedi volumus, juxta Canonicas constitutiones, & Conciliorum decreta.

»Ego N. constitutioni Apostolicæ Innocentii X. de die 31. Maii 1653. & constituti. Alex. VII. datæ die 16. Oct. 1656. Summorum Pontificum me subſcripto, & quinque propositiones à Cornelii Jansenii libro, cui nomen Augustinus, excerptas, & in sensu ab eodem Auctore intento, prout illas per dictas constitutiones Sedes Apostolica damnavit, sincero animo repudio, ac damno, & ita juro; Sic me Deus adjuret, & hæc Sancta Evangelia.

»Decernentes insuper, præsentis literas semper, & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, sub quoque plenos, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sique per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos ubique judicari, & definiri debere, sublatis eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate; ac irritum, & inane; si secus super his à quocumque quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

»Quocirca Venerabilibus Fratribus Archi-Episcopis, Episcopis, aliisque locorum Ordinariis committimus, & mandamus, ut singuli in suis diocesis, ac locis suæ Jurisdictioni subiectis, præsentis literas, & in eis contenta quæcumque exequantur, & executioni mandari, & observari ab omnibus curent, & inobedientes quoscunque per sententias, & penas aliasque Juris, & Facti remedia, appellatione postposita, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, brachii secularis auxilio, omnino compellant.

»Voluntus autem, ut præsentium transumptis etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alienius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides prorsus adhibeatur, quæ ipsi originalibus literis adhiberetur, si totent exhibere, vel ostensæ.

»Nulli ergo omnino hominum liceat hanc nostram constitutionem, & ordinationem infringere, vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem hoc attentate præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beati Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

»Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem anno 1664. 15. Februarii.

»Sic equidem causa finita est, non tamen sic, ut par erat, finitus est error Apostolico toties mucrone percussus; neque enim difuere, nec adhuc desunt homines veritati non acquiescentes, & nunquam Ecclesiæ contradicendi finem facientes, qui variis distinctionibus, seu potius effugiis ad circumventionem erroris excogitatis, Ecclesiam ipsam turbare, eamque interminatis questionibus, quantum in ipsis est, involvere, & implicare conantur, quoadque deterius est, ipsam Apostolicæ Sedis decreta redarguendis eorum pravis sensibus condita, ac præsertim quædam pie mem. Clementis Papæ IX. die 19. Januarii 1669. ad quatuor Galliarum Episcopos, necnon binas similis mem. Innocentii Papæ XII. etiam Prædecessorum nostrorum die 6. Febr. 1694. & die 24. Novembris 1696. ad Episcopos Belgii in forma Brevis respectivè datas literas in erroris sui patrocinium advocare, temerario plane ausu non erubescunt, perinde ac si memoratus Clemens Prædecessor, qui eisdem suis literis se Innocentii X. & Alexandri VII. Prædecessorum constitutionibus super predictis firmissime inhaerere, ac à dictis quatuor Episcopis veram, & totalem obedientiam, adeoque Formulæ à præfato Alexandro Prædecessore, sicut præmittitur, editæ sincere per eos subscribi voluisse demonstravit, aliquam in tam gravi negotio exceptionem, seu restrictionem, quam nullam prorsus se unquam admitturum fuisse protestatus fuit, se ipsa admisisset; dictus vero Innocentius XII. Prædecessor, dum sapienter, ac provide predictas quinque propositiones ex memorato libro Jansenii excerptas in sensu obvio, quem ipsemet propositionum verba exhibent, ac præseferunt, damnatas esse pronuntiavit, non eo ipsomet obvio sensu, quem in Jansenii libro habent, quive ab eodem Jansenio intentus, ac præfatis Innocentio X. & Alexandro VII. Prædecessoribus damnatus fuit, sed de alio quopiam diverso sensu cogitasset; dictasque Innocentii X. & Alexandri VII. Prædecessorum constitutiones temperare, refringere, aut alio quovis modo immutare voluisset, lisdem ipsis literis, quibus eas in suo robore fuisse & esse, sequè illis firmiter inhaerere verbi appertissimis assererat.

»Præterea iidem iniqui homines, speris undequaque scriptioibus, ac libellis exquisita ad fallendum arte compositis, non sine gravi Apostolicæ Sedis injuria, maximoque totius Ecclesiæ scandalo docere non sunt veriti, ad obedientiam præfatis Apostol. constitutionibus debitam non requiri, ut quis prædicti Janseniani libri sensum in antedictis quinque propositionibus sicut præmittitur, damnatum, interius ut hæreticum damnet, sed satis esse, si ea de re obsequiosum (ut ipsi vocant) silentium teneatur. Quæ qui

»dem assertio, quam absurda sit, & animabus Fidelium perniciosa, satis apparet, dum fallacis hujus doctrinæ pallio non deponitur error, sed absconditur, vulnus regitur, non curatur, Ecclesiæ illudatur, non paratur: Et lata demum filiis inobedienciæ via sternitur ad fovendum silentio hæresim, dum ipsam Jansenii doctrinam, quam ab Apostolica Sede damnatam Ecclesia universalis exhorruit, adhuc interius abjicere, & corde improbare detrectent.

»6. Quin etiam eo impudentiæ nonnullos devenisse compertum est, ut veluti naturalis honestatis, nedum Christianæ sinceritatis obliiti asserere non dubitarent, præfata formulæ à memorato Alexandro Prædecessore præscriptæ subscribi licite posse etiam ab iis, qui interius non judicant predicto Jansenii libro doctrinam hæreticam contineri: Quasi vero contra quam scriptum est: Qui loquitur veritatem in corde suo. Et: Qui jurat proximo suo, & non decipit; hujusmodi erroris sectatoribus liceat Ecclesiam ipsam jurejurando decipere, simulque Apostolicæ Sedis providentiam fallere, dum ejusdem Formulæ conceptis verbis loquuntur, quod Ecclesia loquitur, quod tamen sentit ipsa, non sentiunt; sequè patere constitutionibus Apostolicis profiterentur, quibus animo contradicunt.

»7. Hinc est, quod Nos ad opportunum, & efficaciam exitiali morbo, qui ut cancer serpit, & quotidie in deterius vergit, remedium adhibendum, non minus demandate Nobis omnium Ecclesiarum sollicitudinis debito quamplurimum Venerabilium Fratrum nostrorum diversarum partium, & præsertim Regni Galliarum, Episcoporum zelo, ac precibus excitati, ne hujusmodi pravi homines Catholicæ Ecclesiæ pacem subvertere impune pergant, & simplicium, ac pusillorum mentibus imponere, docentes, quæ non oportet; neve ullus apud eos quoque, qui bona, ut sajunt, fide, ac falsis rumoribus decipi se fortasse patiuntur, de mente, ac sententia Apostolicæ Sedis amplius ambigendi supersit locus, Divino prius tam privatis nostris, quam publice indictis precibus, implorato presidio, ac re maturè discussa, de nonnullorum Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio, auditisque complurium in S. Theologia Magistrorum suffragiis, Primo quidem præsertim Innocentii X. & Alexandri VII. Prædecessorum constitutiones, omniaque, & singula in iis contenta auctoritate Apostolica tenore præsentium confirmamus, approbamus, & innovamus.

»8. Ac insuper, ut quævis in posterum erroris occasio penitus præcidatur, atque omnes Catholicæ Ecclesiæ filii Ecclesiam ipsam audire, non tacendo solum (nam & impii in tenebris conticescunt) sed interius obsequendo, quæ vera est Orthodoxi hominis obedientia, condiscant, hac nostra perpetuo valitura constitutione, Obedientiæ, quæ præinsertis Apostolicis constitutionibus debetur, obsequioso illo silentio minime satisfieri, sed damnatum in quinque præfatis propositionibus Janseniani libri sensum, quem illarum verba præseferunt, ut præfertur, ab omnibus Christianifidelibus, ut Hæreticum, non ore solum, sed corde rejici, ac damnari debere, nec alia mente, animo, credulitate supradictæ Formulæ subscribi licite posse, ita ut, qui secus, aut contra quoad hæc omnia, & singula senserint, prædicaverint, verbo, vel scripto docuerint, aut assererint, tamquam præfatarum Apostolicarum constitutionum transgressores omnibus, & singulis illarum censuris, & penis omnino subiaceant, eadem auctoritate Apostolica decernimus, declaramus, statuimus, & ordinamus.

»9. Decernentes præter, easdem præsentis, & præinsertas literas semper & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sique per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos, ubique judicari, & definiri debere, sublatis eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate.

»10. Decernentes præter, easdem præsentis, & præinsertas literas semper & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sique per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos, ubique judicari, & definiri debere, sublatis eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate.

»11. Decernentes præter, easdem præsentis, & præinsertas literas semper & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sique per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos, ubique judicari, & definiri debere, sublatis eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate.

»12. Decernentes præter, easdem præsentis, & præinsertas literas semper & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sique per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos, ubique judicari, & definiri debere, sublatis eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate.

»13. Decernentes præter, easdem præsentis, & præinsertas literas semper & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sique per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos, ubique judicari, & definiri debere, sublatis eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate.

»dem assertio, quam absurda sit, & animabus Fidelium perniciosa, satis apparet, dum fallacis hujus doctrinæ pallio non deponitur error, sed absconditur, vulnus regitur, non curatur, Ecclesiæ illudatur, non paratur: Et lata demum filiis inobedienciæ via sternitur ad fovendum silentio hæresim, dum ipsam Jansenii doctrinam, quam ab Apostolica Sede damnatam Ecclesia universalis exhorruit, adhuc interius abjicere, & corde improbare detrectent.

»6. Quin etiam eo impudentiæ nonnullos devenisse compertum est, ut veluti naturalis honestatis, nedum Christianæ sinceritatis obliiti asserere non dubitarent, præfata formulæ à memorato Alexandro Prædecessore præscriptæ subscribi licite posse etiam ab iis, qui interius non judicant predicto Jansenii libro doctrinam hæreticam contineri: Quasi vero contra quam scriptum est: Qui loquitur veritatem in corde suo. Et: Qui jurat proximo suo, & non decipit; hujusmodi erroris sectatoribus liceat Ecclesiam ipsam jurejurando decipere, simulque Apostolicæ Sedis providentiam fallere, dum ejusdem Formulæ conceptis verbis loquuntur, quod Ecclesia loquitur, quod tamen sentit ipsa, non sentiunt; sequè patere constitutionibus Apostolicis profiterentur, quibus animo contradicunt.

»7. Hinc est, quod Nos ad opportunum, & efficaciam exitiali morbo, qui ut cancer serpit, & quotidie in deterius vergit, remedium adhibendum, non minus demandate Nobis omnium Ecclesiarum sollicitudinis debito quamplurimum Venerabilium Fratrum nostrorum diversarum partium, & præsertim Regni Galliarum, Episcoporum zelo, ac precibus excitati, ne hujusmodi pravi homines Catholicæ Ecclesiæ pacem subvertere impune pergant, & simplicium, ac pusillorum mentibus imponere, docentes, quæ non oportet; neve ullus apud eos quoque, qui bona, ut sajunt, fide, ac falsis rumoribus decipi se fortasse patiuntur, de mente, ac sententia Apostolicæ Sedis amplius ambigendi supersit locus, Divino prius tam privatis nostris, quam publice indictis precibus, implorato presidio, ac re maturè discussa, de nonnullorum Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio, auditisque complurium in S. Theologia Magistrorum suffragiis, Primo quidem præsertim Innocentii X. & Alexandri VII. Prædecessorum constitutiones, omniaque, & singula in iis contenta auctoritate Apostolica tenore præsentium confirmamus, approbamus, & innovamus.

»8. Ac insuper, ut quævis in posterum erroris occasio penitus præcidatur, atque omnes Catholicæ Ecclesiæ filii Ecclesiam ipsam audire, non tacendo solum (nam & impii in tenebris conticescunt) sed interius obsequendo, quæ vera est Orthodoxi hominis obedientia, condiscant, hac nostra perpetuo valitura constitutione, Obedientiæ, quæ præinsertis Apostolicis constitutionibus debetur, obsequioso illo silentio minime satisfieri, sed damnatum in quinque præfatis propositionibus Janseniani libri sensum, quem illarum verba præseferunt, ut præfertur, ab omnibus Christianifidelibus, ut Hæreticum, non ore solum, sed corde rejici, ac damnari debere, nec alia mente, animo, credulitate supradictæ Formulæ subscribi licite posse, ita ut, qui secus, aut contra quoad hæc omnia, & singula senserint, prædicaverint, verbo, vel scripto docuerint, aut assererint, tamquam præfatarum Apostolicarum constitutionum transgressores omnibus, & singulis illarum censuris, & penis omnino subiaceant, eadem auctoritate Apostolica decernimus, declaramus, statuimus, & ordinamus.

»9. Decernentes præter, easdem præsentis, & præinsertas literas semper & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sique per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos, ubique judicari, & definiri debere, sublatis eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate.

»10. Decernentes præter, easdem præsentis, & præinsertas literas semper & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sique per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos, ubique judicari, & definiri debere, sublatis eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate.

»11. Decernentes præter, easdem præsentis, & præinsertas literas semper & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sique per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos, ubique judicari, & definiri debere, sublatis eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate.

»12. Decernentes præter, easdem præsentis, & præinsertas literas semper & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sique per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos, ubique judicari, & definiri debere, sublatis eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate.

»13. Decernentes præter, easdem præsentis, & præinsertas literas semper & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sique per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos, ubique judicari, & definiri debere, sublatis eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate.

»14. Decernentes præter, easdem præsentis, & præinsertas literas semper & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sique per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos, ubique judicari, & definiri debere, sublatis eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate.

»15. Decernentes præter, easdem præsentis, & præinsertas literas semper & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sique per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos, ubique judicari, & definiri debere, sublatis eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate.

»16. Decernentes præter, easdem præsentis, & præinsertas literas semper & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sique per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos, ubique judicari, & definiri debere, sublatis eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate.

»17. Decernentes præter, easdem præsentis, & præinsertas literas semper & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sique per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos, ubique judicari, & definiri debere, sublatis eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate.

»18. Decernentes præter, easdem præsentis, & præinsertas literas semper & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sique per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos, ubique judicari, & definiri debere, sublatis eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate.

»19. Decernentes præter, easdem præsentis, & præinsertas literas semper & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sique per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos, ubique judicari, & definiri debere, sublatis eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate.

»20. Decernentes præter, easdem præsentis, & præinsertas literas semper & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sique per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos, ubique judicari, & definiri debere, sublatis eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate.

»21